

Maloniai kviečiame būti „Kapčiamiesčio“ monografijos bendraautoriais, talkininkais, rėmėjais, KVIEČIAME PRISIDĖTI KAS KUO GALI

Visus, neabejings Tėvynei ir savo gimtinei, maloniai kviečiame prisidėti prie rengiamos monografijos „Kapčiamiestis“: teikti nuotraukų, patiems parašyti straipsnį ar pakalbinti tai daryti kitus, pateikti patarimų ir siūlymų. Taip pat kviečiame finansiškai remti knygos leidimą. „Kapčiamiesčio“ monografija nėra komercinis leidinys, tad be Jūsų, mieli kraštiečiai, paramos jos nepajėgsime išleisti. Visi, kuo nors prisidėjusieji, ir rėmėjai bus garbingai įrašyti knygos rėmėjams skirtuose puslapiuose, įvardijant konkretų kiekvieno indėlį.

„Lietuvos valsčių“ serijos monografijų rengimo darbus iki maketo sukūrimo imtinai leidykla įsipareigoja atlikti nuosavomis ir (ar) skolintomis lėšomis net ir esant nepakankamam finansavimui. Tačiau knygos tiražą bus galima spausdinti tik gavus pakankamą paramą ir visą leidinio sąmatinę sumą, t. y. tik užsakovams bei rėmėjams įvykdžius visus finansinius įsipareigojimus ir faktiškai gavus visas monografijai išleisti trūkstamas lėšas.

Viešajai įstaigai „Versmės“ leidyklai už jos vykdomą pelno nesiekiančią veiklą – Lietuvos istorijos ir tradicinės kultūros monografijų serijos „Lietuvos valsčiai“ rengimą bei su tuo susijusią mokslinę veiklą – 2004 m. suteiktas paramos gavėjo statusas, todėl knygos leidybai galite skirti ne tik minėtą, bet ir savo 2 proc. pajamų mokesčio paramą.

Finansinę paramą knygai galima pervesti į „Versmės“ leidyklos, kodas 122732630, atsiskaitomąją sąskaitą AB „Citadele“ banke LT027290000005467101, nurodant: Parama monografijai „Kapčiamiestis“. Paramą taip pat galite suteikti grynais pinigais pačioje leidykloje (buhalterijoje).

„Versmės“ leidyklos adresas: Geležinkelio g. 6, 02100 Vilnius.
Telefonai: 8 5 213 0623 (ir faksas), 8 698 09077.
Leidyklos vadovo Petro Jonušo tel. 8 698 20707.
Elektroninio pašto adresas: leidykla@versmė.lt.
Leidyklos interneto svetainė: www.versmė.lt.

Lankstinukas parengtas 2013 m. sausį

Baltosios Ančios upės kilpos suformuotame Pinčiaragyje kadaise būta akmens amžiaus gyvenvietės.
Marius Ignatavičius nuotr.

1831 m. gruodžio 23 d. Justinavo dvare mirė sukilimo dalyvė, kapitonė, pėstininkų pulko I kuopos vadė grafitė Emilija Pliaterytė. Palaidota Kapčiamiesčio senosiose kapinėse.
Kapčiamiesčio Emilijos Pliaterytės muziejaus nuotr.

Tilto per Niedos upę statyba XX a. šeštajame dešimtmetyje.
Kapčiamiesčio Emilijos Pliaterytės muziejaus nuotr.

Kapčiamiesčio klebonija iki II pasaulinio karo. *Kapčiamiesčio Emilijos Pliaterytės muziejaus nuotr.*

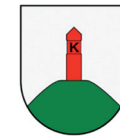
L I E T U V O S V A L S Č I A I

Kapčiamiesčio Dievo Apvaizdos bažnyčia. *Justino Pockevičiaus nuotr.*

MONOGRAFIJA

Kapčiamiestis

Pietiniame Veisiejų ežero krante stūkso Paveisininkų piliakalnis. Jį tyrinėjant aptiktas kultūrinis sluoksnis su grublėtąja keramika bei įvairiems būdingų sudegintų mirusiųjų kapų, datuojamų I tūkst. pr. Kr. *Kapčiamiesčio Emilijos Pliaterytės muziejaus nuotr.*

Paminklas Emilijai Pliaterytei Vainežeryje, buvusio Justinavo dvaro sodyboje. Skulpt. Evaldas Pauza. Dvaro sodybos kompleksas įrašytas į Nekilnojamųjų kultūros vertybių registrą. *Kapčiamiesčio Emilijos Pliaterytės muziejaus nuotr.*

Varviškės senosiose kapinėse tarp dviejų pušų kabo sudegusios kaimo koplyčios varpas. *Kapčiamiesčio Emilijos Pliaterytės muziejaus nuotr.*

Rengiama „Kapčiamiesčio“ monografija, papildys „Lietuvos valsčių“ seriją – 100-tomį Lietuvos istorijos rašto paminklą

„Vermės“ leidykla 2016 m. numato išleisti monografiją „Kapčiamiestis“ – „Lietuvos valsčių“ serijos leidinį, skiriamą Kapčiamiesčio 500 metų jubiliejui (1516–2016), Lietuvos valstybės atkūrimo 100-mečiui (1918–2018), Nepriklausomybės atkūrimo 25-osioms metinėms (1990–2015), taip pat kitiems reikšmingiems valstybės istorijos įvykiams ir sukaktims.

Rendamas žmonių atsiminimus, ekspedicijų, lauko tyrimų ir archyvų medžiaga, mokslinėmis studijomis, anksčiau skelbtais straipsniais, kitais rašytiniais šaltiniais bei faktine medžiaga, monografiją rašo didelis autorių kolektyvas – žinomi Lietuvos istorikai, etnologai, archeologai, tautosakininkai, kalbininkai, sociologai, gamtininkai, kraštotyrininkai, įvairių sričių specialistai, vietiniai autoriai ir kiti.

„Lietuvos valsčių“ serija yra unikalus, analogų neturintis nei Lietuvoje, nei kaimyninėse šalyse vienodos struktūros istorijos ir kultūros leidinys – Lietuvos miestų ir miestelių, kaimų ir vienkaimių, jų ir jų apylinkių istorijos nuo seniausių laikų iki šių dienų, kraštovaizdžio raidos, tradicinių verslų ir dirbinių, tradicinių gyvenamųjų namų ir jų interjero, paprotinės teisės, kalendorinių ir šeimos papročių, kapinių, liaudies išminties, bažnyčių, mokyklų, bibliotekų, valstybės ir svarbiausių jos institutų bei įstaigų kūrimosi istorijos, įžymių žmonių, tarmių ir vietos šnektų ypatumų, tautosakos, liaudies muzikantų ir jų

atliekamų kūrinių, taip pat tautinių mažumų istorijos, papročių ir kitų dalykų savotiška daugiatomė enciklopedija.

Monografiją sudarys gamtos, istorijos, etninės kultūros, kalbos, tautosakos, įžymių žmonių skyriai. Juose bus pateikta daug įdomios medžiagos apie Kapčiamiestį ir jo apylinkes buvusio Kapčiamiesčio valsčiaus teritorijoje.

Didelės apimties (800–1 000 p.) knyga sudarys apie 100 straipsnių, daugiau kaip 500 nespaltotų ir spalvotų iliustracijų. Monografija bus gausiai iliustruota archyvinėmis ir dabarties nuotraukomis, piešiniais ir brėžiniais, žemėlapiais, dokumentų faksimilėmis, bus pateiktos muzikos kūrinių gaidos.

Leidiny, supažindinantis su labiausiai į pietus nutolusio Lietuvos kampelio gyvenimo ir istorijos savitumais, bus skirtas visiems, besidomintiems Kapčiamiesčio istorija bei dabartimi, naudingas mokslui ir švietimui.

Kapčiamiesčio įkūrimo data laikomi 1516 m., kai Lietuvos didysis kunigaikštis Žygimantas Augustas padovanojo Pervalko valdytojui Sidorui Kapočiui girios plotą, kuriame įkūrus dvarą vėliau atsirado ir kaimas. Vis dėlto Kapčiamiesčio apylinkėse žmonės apsigyveno gerokai anksčiau, kadangi į pietus nuo miestelio, Pinčiaragyje, aptikta buvusio akmens amžiaus gyvenvietė. Ją tyrinėjant surasta titnaginių įrankių, datuojamų I tūkst. pr. Kr.

Daugelis leidinyje numatomų publikuoti realiųjų ir faktų išliko muziejuose, archyvuose, o kai kurie – tik žmonių prisiminimuose, todėl visus, neabejingus savo kraštui, maloniai kviečiame aktyviai bendradarbiauti rengiant monografiją apie Kapčiamiestį ir jo apylinkes. Jei galėtumėte parašyti straipsnį ar turite įdomios informacijos, nuotraukų, galite patarti ir pateikti pastabų – maloniai lauktume iš Jūsų žinutės. Iš anksto nuoširdžiai dėkojame ir tikimės, kad bendromis pastangomis parengta ir išleista knyga bus graži, įdomi ir turininga.

„Kapčiamiesčio“ monografijos vyriausioji redaktorė ir sudarytoja **Ieva Varnelytė**, mob. tel. 8 661 16666, elektroninio pašto adresas varnelyte.ieva@gmail.com

BUVUSIO KAPČIAMIESČIO VALSČIAUS GYVENAMŪJŲ VIETŲ SĄRAŠAS (pagal 1923 m. pirmojo Lietuvos gyventojų surašymo duomenis)

Alekniškių k.	Karaivonių k.	Pavesninkų k.
Bugiedos k.	Kuodžių k.	Pertako k.
Burbų k.	Kuzabiškės vns.	Purvinių k.
Dumbliaskų k.	Mečiūnų k.	Semoškų k.
Elenavo plv.	Menčiškės k.	Simoniškės vns.
Gailiagirio vns.	Mykališkės k.	Sirguškių k.
Gervelių k.	Mocevičių k.	Stalų k.
Grickavo k.	Mocevičių plv.	Subačiaus k.
Gulbiniškės vns.	Nasutų k.	Sventojansko k.
Igorkos vns.	Navikų k.	Šapurų k.
Ivoškų k.	Niviedės vns.	Ustronijos plv.
Jančiulių k.	Pabudavičio k.	Vadinio vns.
Ježdo vns.	Padumblių k.	Vaikšnoriskės vns.
Jončiulių k.	Paelnavos k.	Vainiūnų k.
Juozapavos plv.	Pajančiulių vns.	Valentų k.
Justinavo dv.	Palačionių k.	Varviškių k.
Juškonių k.	Paliepio k.	Volskų vns.
Kalvių k.	Panevedžio vns.	Žmirklių k.
Kapčiamiesčio mstl.	Paulenkos vns.	